

Helse- og omsorgskomiteen
Stortinget
helse-omsorg@stortinget.no

Vår ref. FRJ/MOJ/ab

Deres ref. 09/2045

Dato 11. mai 2009

Støtte til representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Inge Lønning og Sonja Irene Sjøli om en opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering Dokument 8:81 (2008-2009)

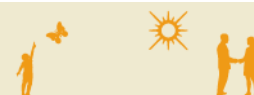
LHL, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke har gjennomgått ovennevnte forslag. Vi berømmer representantene både for forslaget og for engasjementet for en snarlig og nødvendig styrking av habiliterings- og rehabiliteringsfeltet.

LHL oppfordrer samtlige medlemmer av Helse- og omsorgskomiteens til å stemme for forslaget fra stortingsrepresentantene Solberg, Lønning og Sjøli.

Vi mener forslaget beskriver den beste veien for å gjennomføre regjeringens løfte i Soria Moria-erklæringen om "å sikre rehabilitering og opptrening til alle som trenger det". LHL mener det er rimelig å forvente at når politiske partier har denne målsettingen i partiprogrammet, så har partiet tenkt å støtte nødvendige tiltak for å få målet realisert, jfr. Senterpartiets Stortingsvalgprogram.

Nasjonal strategi for habilitering og rehabilitering (2008-2011) er ikke tilstrekkelig for å sikre en nødvendig satsing på re-/habilitering. LHL er derfor enig med forslagsstillerne i at strategien må følges opp med en forpliktende nasjonal handlings- og opptrappingsplan for re-/habiliteringsfeltet. Dette har det også, som referert til i forslaget, vært stilt krav om i flere uttalelser, blant annet fra Rehabiliteringsaksjonen, som nå består av om lag 50 organisasjoner og virksomheter som kjemper for rehabilitering til alle som trenger det. Vi mener representantforslagets punkter på en god måte konkretiserer hvilke elementer som må på plass for å sikre en nødvendig satsing på habiliterings- og rehabiliteringsfeltet.

Siden juni 2008 er nær sagt alle spørsmål til helseministeren blitt besvart med «*Samhandlingsreformen*». I begynnelsen var det bare *samhandlingen* i helsevesenet som skulle reformeres. Senere har helseministeren innsett at mangel på både *kapasitet* og *kompetanse*, særlig i kommunene, også representerer en utfordring. Nå kaller han reformen sin «folkehelsereform» og «kommunehelsereform» om hverandre.

Det vi til nå har hørt om samhandlingsreformen kan beskrives med tre ord: «forebygge, fikse og forsinke».

- Sykdom skal ikke forekomme, den skal *forebygges*.
- Oppstår sykdom likevel, skal den *fikses*, og det så desentralt som mulig.
- Blir sykdommen kronisk, skal sykdomsutviklingen *forsinkes* mest mulig.

LHL er enig i at både primær- og sekundærforebygging er viktig. Vi kan også støtte at mye behandling skal skje desentralt, forutsatt at det behandlingstilbudet som bygges opp lokalt har nødvendig kapasitet og kompetanse og lar seg styre på en funksjonell måte.

Vår hovedinnvending til samhandlingsreformen er at vi savner noe vesentlig *i tillegg til* det ovennevnte: Hva kan gjøres når sykdom og skade ikke lar seg reparere? Hvordan få inn «leve med»-perspektivet og det å «fungere»? Hva med habilitering og rehabilitering?

Slik vi har fått samhandlingsreformen presentert, kan det virke som den bygger på et snevert helsebegrep bestående av dimensjonene syk – frisk. Rehabilitering bygger på et bredere helsebegrep. Rehabilitering er en prosess der den enkelte får bistand til å oppnå best mulig funksjon og mestring, selvstendighet og deltakelse i dagligliv og samfunnsliv. Det kan dreie seg om både trening, endring i livsstil, tilrettelegging ved bruk av hjelpemidler og tilpasning av omgivelser som bolig, arbeidsplass og fritidsaktiviteter.

Mangel på rehabilitering *fratar* mange muligheten til et bedre liv tross sykdom og funksjonsutfordringer. Det er derfor LHL og andre brukerorganisasjoner år etter år har kjempet for en satsing på rehabilitering. Det er derfor vi samlet inn nesten 225 000 underskrifter til støtte for kravet om rehabilitering til alle som trenger det. Det er derfor Rehabiliteringsaksjonen organisasjoner og virksomheter, har demonstrert utenfor Stortinget flere ganger – og vil fortsette å gjøre det til vi får en forpliktende opptrappingsplan.

Slik LHL ser det, er det ingen motsetning mellom gi habilitering og rehabilitering en større plass i samhandlingsreformen, som tidligst kan settes i verk i 2012, og å vedta en opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering nå.

Dessverre tilsier all erfaring at regjeringspartiene på Stortinget automatisk stemmer ned «dokument 8»-forslag fra opposisjonen. Likevel håper vi at forslaget denne gang får også regjeringspartiene støtte.

Med vennlig hilsen
Landsforeningen
for hjerte- og lungesyke

Frode Jahren
generalsekretær

Mona Johansen
avdelingsleder